

**Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi
w Gminie Radzionków**

za rok 2015

Radzionków, kwiecień 2016 r.

Spis treści

Spis treści.....	2
1.Wstęp.....	3
2.Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.....	4
3.Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.....	5
4.Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych.....	5
5.Liczba mieszkańców Gminy Radzionków.....	7
6.Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12 w zakresie obioru odpadów komunalnych.....	8
7.Ilości odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy.....	8
8.Ilości zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania, odbieranych z terenu gminy.....	11
9.Podsumowanie.....	12

1. Wstęp

Niniejsza analiza ma zobrazować stan gospodarki odpadami w gminie w kontekście możliwości optymalizacji systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w Gminie Radzionków oraz ma dostarczyć niezbędnych informacji w zakresie możliwości technicznych i organizacyjnych gminy dotyczących zagospodarowania odpadów zgodnie z ustawowymi wymogami. W wyniku analizy Gmina winna posiadać wiedzę w zakresie liczby wszystkich mieszkańców gminy, liczbie właścicieli nieruchomości nie objętych systemem gospodarowania odpadami komunalnymi, a także ilości odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy, a w szczególności zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania przeznaczonych do składowania.

Podstawą prawną sporządzenia opracowania jest art. 3 ust. 2 pkt 10 w zw. z art. 9tb ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tj. Dz. U. z 2016 r. poz. 250). Zgodnie z ww. przepisami przedmiotowa analiza jest opracowywana na podstawie sprawozdań złożonych przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, podmioty prowadzące punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych, a także na podstawie rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi oraz innych dostępnych danych wpływających na koszty systemu gospodarowania odpadami komunalnymi i obejmuje w szczególności:

- możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania;
- potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi;
- koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych;
- liczbę mieszkańców;
- liczbę właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12;
- ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy;
- ilość zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych odbieranych z terenu gminy oraz powstających z przetwarzania odpadów komunalnych pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.

Analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi sporządza się w terminie do dnia 30 kwietnia za poprzedni rok kalendarzowy.

Podczas sporządzania opracowania wykorzystano następujące materiały i źródła:

- Wojewódzki plan gospodarki odpadami dla województwa śląskiego,
- uchwała w sprawie wykonania ww. Planu,
- ustawy i rozporządzenia dotyczące przedmiotu analizy,
- sprawozdania podmiotów odbierających odpady komunalne od właścicieli nieruchomości za I oraz II półrocze 2015 r.
- sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi za rok 2015 składane przez burmistrza do marszałka województwa,
- strony internetowe, m.in. www.bip.radzionkow.pl.
- dane statystyczne (GUS).

Niniejsza analiza stanowi porównanie danych wynikowych uzyskanych w 2015 r. z danymi z lat ubiegłych (tj. okres od 2012 do 2014 roku)

2. Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tj. Dz. U. z 2016r., poz. 250), podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości jest obowiązany do przekazywania odebranych od właścicieli nieruchomości zmieszanych odpadów komunalnych i odpadów zielonych do regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych.

W chwili obecnej w Regionie II gospodarki odpadami komunalnymi, do którego należy Gmina Radzionków, funkcjonują następujące instalacje regionalne:

Lp.	Nazwa i adres podmiotu zarządzającego	Adres instalacji	Status instalacji	Rodzaj instalacji
1.	Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o. o. ul. Obroki 140, 40-833 Katowice	ul. Milowicka 7a 40-833 Katowice	Regionalna	(MBP – instalacja mechaniczno-biologicznego przetwarzania)
2.	Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o. o. ul. Lecha 10, 41-800 Zabrze	ul. Cmentarna 19f 41-800 Zabrze	Regionalna	(MBP – instalacja mechaniczno-biologicznego przetwarzania)
3.	ALBA Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. ul. Starocmentarna 2, 41-300 Dąbrowa Górnicza	ul. Główna 144A 42-530 Dąbrowa Górnicza	Regionalna	(MBP – instalacja mechaniczno-biologicznego przetwarzania)
4.	Miejski Zakład Składowania Odpadów Sp. z o. o. ul. Grenadierów, 41-200 Sosnowiec	ul. Grenadierów 41-200 Sosnowiec	Regionalna	Instalacja MBP, Kompostowanie w przyzmacach, Składowisko odpadów komunalnych
5.	Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Świętochłowicach ul. Łągiewnicka 76, 41-608 Świętochłowice	Świętochłowice, teren składowiska odpadów, rejon ul. Wojska Polskiego	Regionalna	Kompostowanie w przyzmacach
6.	REMONDIS Tarnowskie Góry Sp. z o.o. ul. Nakielska 1-3, 42-600 Tarnowskie Góry	ul. Laryszowska 42-600 Tarnowskie Góry	Regionalna	Kompostowanie w przyzmacach
7.	Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. ul. Obroki 140, 40-833 Katowice	ul. Żwirowa 40-307 Katowice	Regionalna	Składowisko odpadów komunalnych
8.	PTS ALBA Sp. z o.o. ul. Bytkowska 15, 41-503 Chorzów	ul. Brzezińska 41-503 Chorzów	Regionalna	(MBP – instalacja mechaniczno-biologicznego przetwarzania)

Poza tym wyznaczony jest szereg instalacji o statusie instalacji zastępczych:

- 15 sortowni odpadów komunalnych,
- 13 kompostowni odpadów komunalnych,
- 6 instalacji do produkcji paliw alternatywnych,
- 9 składowisk odpadów komunalnych.

Odpady z terenu Gminy Radzionków w 2015 roku przekazywane były do właściwych instalacji, zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami, m.in. do:

Nazwa i adres podmiotu zarządzającego	Adres instalacji
REMONDIS Tarnowskie Góry Sp. z o.o. ul. Nakielska 1-3; 42-600 Tarnowskie Góry	ul. Laryszowska w Tarnowskich Górach
SARPI Dąbrowa Górnicza Sp. z o. o. ul. Koksownicza 16, 42-523 Dąbrowa Górnicza	ul. Koksownicza 16 42-523 Dąbrowa Górnicza
ALBA Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. ul. Starocmentarna 2, 41-300 Dąbrowa Górnicza	ul. Główna 144A 42-530 Dąbrowa Górnicza
Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o. o. ul. Lecha 10, 41-800 Zabrze	ul. Cmentarna 19f 41-800 Zabrze
MarCo Ltd Sp. z o.o. ul. Dąbrowskiego 22, 40-032 Katowice	ul. Strażacka 1, 42-240 Rudniki
BM Recykling Sp. z o.o. ul. Tkacka 30, 34-120 Andrychów	ul. Konopnickiej 11, 41-100 Siemianowice Śląskie

3. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi

Ilość wytwarzanych w Regionie II odpadów w tym konieczny do osiągnięcia poziom redukcji odpadów ulegających biodegradacji kierowanych do składowania oraz docelowy zakaz składowania odpadów o określonej kaloryczności wskazują, że istnieje potrzeba działań zmierzających do wybudowania instalacji do termicznego przekształcania odpadów komunalnych jako elementu kompleksowego systemu zagospodarowania odpadów komunalnych.

W związku z tym, że Gmina Radzionków jest niewielką gminą nie ma możliwości ekonomicznych samodzielnie podejmować się budowy, utrzymania i eksploatacji własnych regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych. Budowa takiej instalacji samodzielnie jest nieuzasadniona nawet w przypadku wskazania odpowiedniej lokalizacji dla takiego przedsięwzięcia. Jedynym możliwym rozwiązaniem byłoby podpisanie porozumienia oraz realizacja zadania wspólnie z innymi gminami bądź współpraca z podmiotem prywatnym w tym zakresie.

Gmina Radzionków obserwuje rozwijający się rynek gospodarczy i w miarę możliwości uczestniczy w spotkaniach w ww. zakresie.

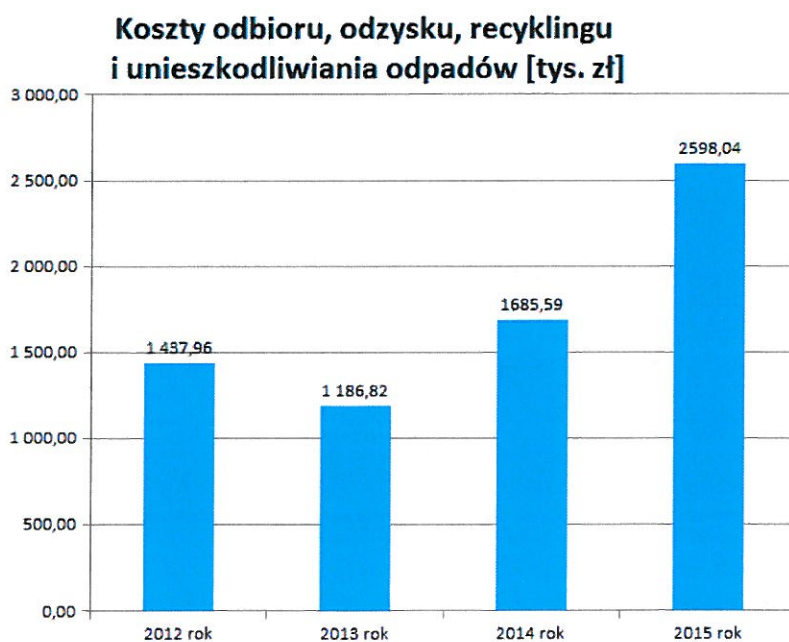
4. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych

Poniesione w 2015 roku koszty, na rzecz funkcjonowania systemu kształtują się następująco:

Lp.	Element systemu gospodarowania odpadami komunalnymi związany z kosztami	Poniesione koszty w 2015 roku [zł]
I.	Odbiór odpadów z terenu gminy	
1.	Odbiór odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkaných	1 729 568,00
2.	Odbiór odpadów komunalnych z nieruchomości niezamieszkaných	339 469,00
3.	Odbiór odpadów poremontowych od mieszkańców	15 745,00
4.	Odbiór odpadów wielkogabarytowych w systemie kontenerowym	670,00

5.	Odbiór odpadów zielonych w systemie kontenerowym	350,00
6.	Odbiór przeterminowanych leków oraz zużytych baterii i akumulatorów małowagarytowych zbieranych w pojemnikach rozstawionych w aptekach i budynkach użyteczności publicznej zlokalizowanych na terenie Gminy	3 605,00
II Gminny punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych		
1.	Obsługa punktu, w tym zbiórka odpadów komunalnych selektywnych	114 000,00
2.	Utrzymanie punktu (dostawa wody, odbiór ścieków, dostawa energii elektrycznej)	3 701,46
3.	Koszty poniesione w ramach zadania dofinansowanego ze środków WFOŚiGW w Katowicach pn. „Wyposażenie Gminnego Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych przy ul. Szybowej w Gminie Radzionków” (dostawa kontenera socjalnego, wag do ewidencji odpadów, kontenerów, pojemników i beczek na odpady komunalne, wyposażenie PSZOK w tablicę pamiątkową oraz przeprowadzenie kampanii edukacyjnej)	246 916,96
III Działania informacyjno - edukacyjne		
1.	Doręczenie ulotek dot. zmiany stawek opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi	406,10
IV	Pozostałe koszty, w tym wynagrodzenia, zakup niezbędnych materiałów i wyposażenia	143 610,04
Łącznie:		2 598 041,56

Poniżej przedstawiono wykres, na którym porównano koszty odbioru odpadów komunalnych w latach 2012 - 2015. Należy zaznaczyć, że do połowy 2013 r. przedstawiono koszty szacunkowe, dotyczące „starego systemu śmieciowego”.

Od roku 2013, od wejścia w życie nowego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, zaobserwować można wyraźną tendencję wzrostu kosztów jego funkcjonowania. Wzrost ten przyczynił się, co prawda, do poprawy jakości świadczonych usług przez podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości (brak konieczności nakładania kar na Wykonawcę, szybsze egzekwowanie reklamacji, poprawa komunikacji oraz współpracy), jednakże nie przełożył się znacząco do podwyższenia

poziomu recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku takich frakcji odpadów jak: papier, metal, tworzywa sztuczne i szkło.

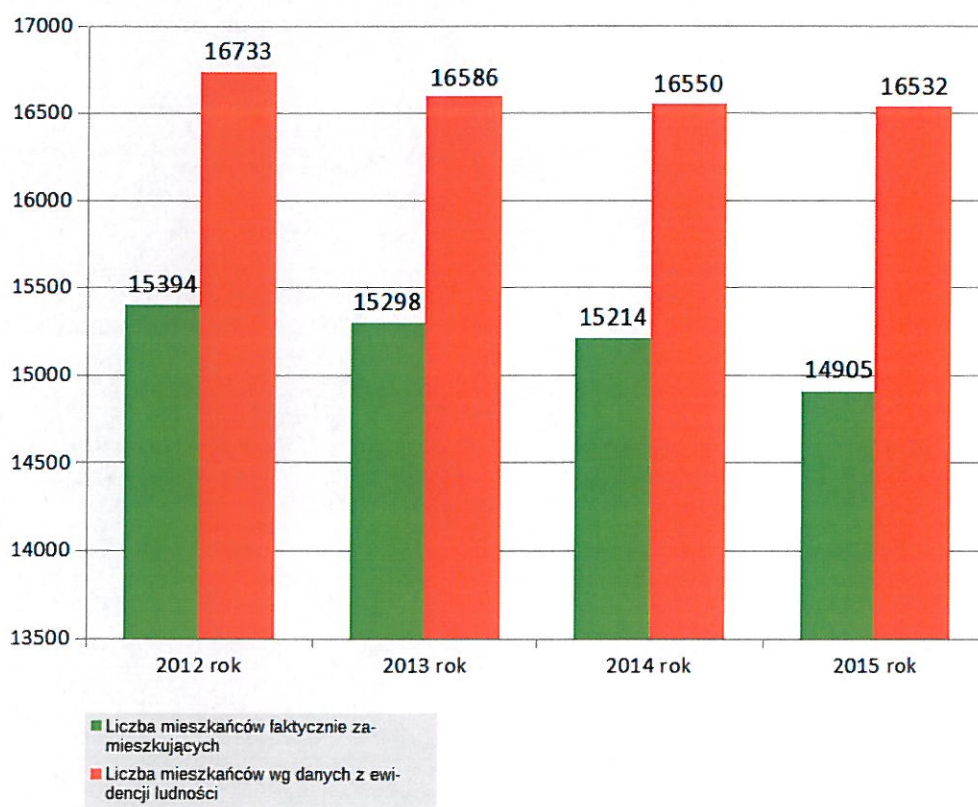
Wysoka różnica kosztów na przełomie 2014 i 2015 r. jest następstwem rozstrzygnięcia przetargu na odbiór i zagospodarowanie odpadów z terenu gminy na lata 2015 – 2016 (zaoferowane przez wyłonionego w przetargu Wykonawcę stawki, znacząco wzrosły w stosunku do tych zaoferowanych przy pierwszym przetargu).

5. Liczba mieszkańców Gminy Radzionków

W okresie ostatnich lat w Gminie wyraźnie widoczny jest spadkowy kierunek procesów demograficznych, co wyraźnie widoczne jest na poniższym wykresie.

Liczba mieszkańców faktycznie zamieszkujących Gminę Radzionków, na dzień 31 grudnia 2015 roku, zgodnie z danymi wynikającymi ze złożonych deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wynosi 14.905 osób. Liczba osób zameldowanych to 16.532 osoby.

W 2015 r. do wyliczenia poziomu recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku takich frakcji odpadów jak: papier, metal, tworzywa sztuczne i szkło, wykorzystano nie jak w latach ubiegłych liczbę osób zameldowanych, lecz liczbę osób faktycznie zamieszkujących gminę.

Działania związane z ustaleniem kręgu właścicieli nieruchomości, którzy pomimo ciążącego na nich obowiązku nie złożyli deklaracji „śmieciowej” rozpoczęto pod koniec 2013 roku. Ustalono ówczas, iż systemem nie objęto dwóch posesji, na których do dnia dzisiejszego łącznie zamieszkują 3 osoby. W wyniku podjętych działań, jedna z ww. osób dopełniła nałożonego na nią obowiązku, składając deklarację o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, natomiast w stosunku do pozostałych dwóch osób tut. organ wydał decyzję administracyjną określającą wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Na chwilę obecną przyjęć można, że systemem gospodarowania odpadami komunalnymi objętych jest 100% mieszkańców miasta.

6. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12 w zakresie obioru odpadów komunalnych

W wyniku wejścia z dniem 1 lipca 2013 r. nowego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na mocy zmiany ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, Gmina Radzionków została zobowiązana do zorganizowania odbioru odpadów komunalnych na swoim terenie. Odbiorem odpadów komunalnych zostały objęte wszystkie nieruchomości zamieszkane na terenie Gminy Radzionków, a na podstawie uchwały Rady Miasta Radzionków dodatkowo nieruchomości niezamieszkane, których objęcie nie było obligatoryjne. W związku z powyższym nie ma możliwości aby właściciele nieruchomości z terenu Gminy Radzionków mieli podpisane indywidualne umowy na odbiór odpadów komunalnych z terenu nieruchomości, a w związku z tym nie istnieje potrzeba przeprowadzania kontroli ich posiadania. Przyjęcie takiego rozwiązania, zdaniem gminy, daje większe możliwości w zakresie uszczelnienia systemu śmieciowego.

7. Ilości odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy

W związku z przyjęciem Uchwałą Nr IV/25/1/2012 z dnia 24 sierpnia 2012 roku przez Sejmik Województwa Śląskiego „Planu gospodarki odpadami dla województwa śląskiego 2014”, analizę ilości wytwarzanych na terenie Gminy Radzionków odpadów komunalnych opracowano z zastosowaniem przedstawionego w nim wskaźnika wytwarzania odpadów przyporządkowanego małym miastom, a wynoszącego 354 kg/mieszkańca/rok. Dla celów porównawczych zastosowano jednolity ww. wskaźnik, warto jednak wspomnieć, że zawarte w WPGO prognozy wskazują na ciągły wzrost ilości wytwarzanych przez mieszkańców odpadów komunalnych.

Rok	2012	2013	2014	2015
Szacunkowa ilość wytworzonych odpadów przy uwzględnieniu liczby osób zadeklarowanych [Mg]	5 449	5 415	5 386	5276

Poniżej przedstawiono ilości faktycznie zebranych odpadów na terenie Gminy Radzionków w latach 2012 – 2015:

L.p.	Kod odpadu zgodnie z katalogiem odpadów	Rodzaj odpadu	Ilość odpadów w 2012 roku [Mg]	Ilość odpadów w 2013 roku [Mg]	Ilość odpadów w 2014 roku [Mg]	Ilość odpadów w 2015 roku [Mg]
1	2	3	4	5	6	7
1	15 01 01	opakowania z papieru i tektury	93,80	0,00	56,90	105,57
2	15 01 02	opakowania z tworzyw sztucznych	0,00	0,00	0,00	12,6
3	15 01 04	opakowania z metali	0,00	0,00	0,00	0,00
4	15 01 06	zmieszane odpady opakowaniowe	0,00	77,60	0,00	3,42
5	15 01 07	opakowania ze szkła	10,20	49,00	205,70	267,44
6	15 01 10*	opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych	0,00	0,02	0,45	0,00
7	17 01 01	odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	72,70	231,40	495,32	545,4
8	17 01 02	gruz ceglany	8,46	11,80	0,00	65,0
9	17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego	0,00	1,30	0,00	30,0
10	20 01 01	papier i tektura	71,00	83,40	21,90	0,00
11	20 01 02	szkło	112,10	105,20	0,04	0,00
12	20 01 23*	urządzenia zawierające freony	0,00	0,00	0,00	0,00

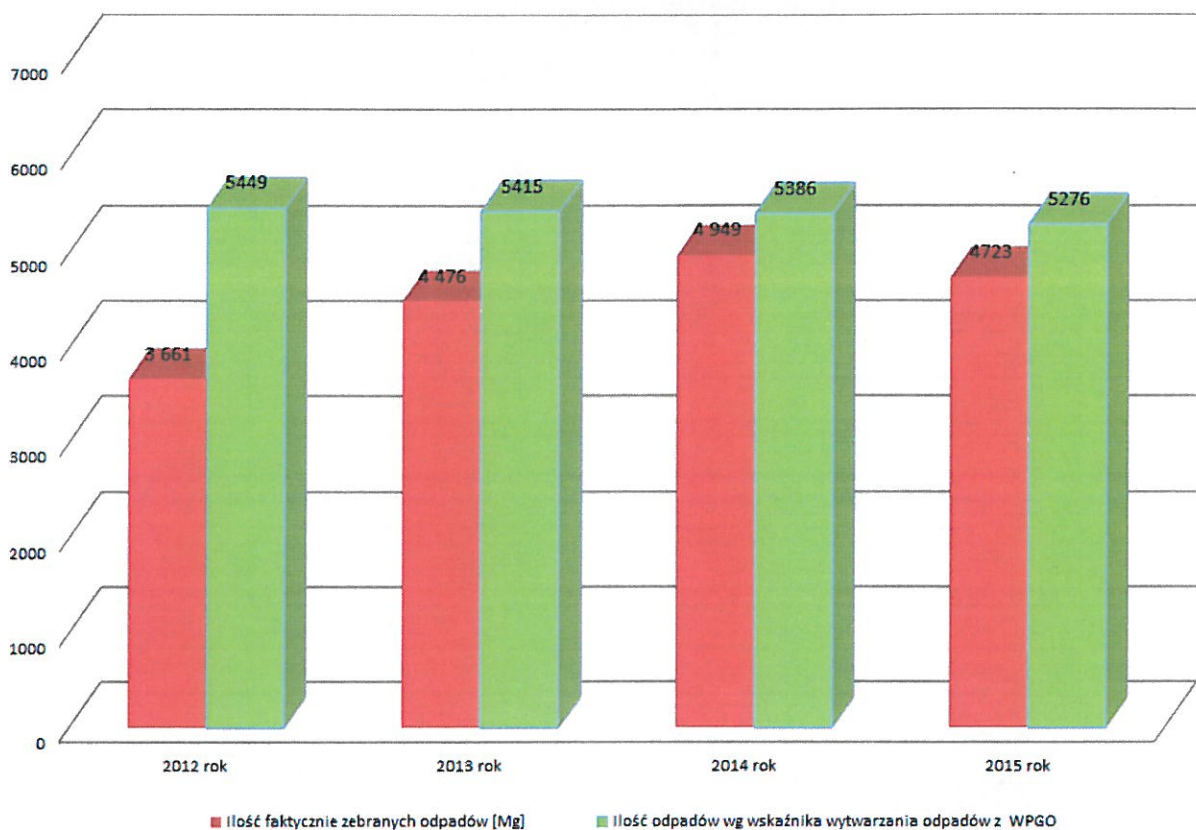

L.p.	Kod odpadu zgodnie z katalogiem odpadów	Rodzaj odpadu	Ilość odpadów w 2012 roku [Mg]	Ilość odpadów w 2013 roku [Mg]	Ilość odpadów w 2014 roku [Mg]	Ilość odpadów w 2015 roku [Mg]
1	2	3	4	5	6	7
13	20 01 32	leki	0,20	0,30	0,30	0,64
14	20 01 39	tworzywa sztuczne	50,00	122,70	181,90	213,5
15	20 01 33*	baterie i akumulatory niebezpieczne	0,00	0,00	0,00	0,00
16	20 01 34	baterie i akumulatory	0,00	0,00	0,10	0,06
17	20 01 35*	sprzęt elektryczny i elektroniczny niebezpieczny	5,60	1,50	0,00	0,08
18	20 01 36	sprzęt elektryczny i elektroniczny	4,80	2,50	3,50	1,36
19	20 02 01	odpady biodegradowalne	20,40	61,40	114,06	197,90
20	20 02 02	gleba, ziemia w tym kamienie	0,00	0,00	0,00	0,00
21	20 03 01	niesegregowane odpady komunalne	3 011,00	3 694,30	3 823,6	3206,80
22	20 03 03	z czyszczenia ulic i placów	141,30	10,50	0,00	0,00
23	20 03 07	odpady wielkogabarytowe	59,10	23,00	45,10	67,72
24	20 01 40	metale	0,00	0,00	0,00	0,00
25	17 03 80	Odpadowa papa	0,00	0,00	0,00	5,22
Suma:			3 660,66	4 475,92	4 948,87	4722,71

Od czasu wejścia w życie nowego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi można zauważyć tendencję wzrostową jeśli chodzi o ilość wszystkich odpadów zbieranych z terenu Gminy Radzionków. Jest to zjawisko pozytywne oznaczające postępujące uszczelnianie się systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

W analizowanym 2015 roku zebrano porównywalną ilość odpadów, w stosunku do roku poprzedniego. Na chwilę obecną zbieranych jest z terenu gminy aż około 90% wszystkich wytworzonych odpadów komunalnych.

Poniższy wykres obrazuje różnicę pomiędzy ilością faktycznie zebranych odpadów komunalnych w danym roku w stosunku do ilości wyliczonej na podstawie wskaźnika wytwarzania odpadów przyporządkowanego małym gminom. W wyliczeniu wykorzystano liczbę osób faktycznie objętych systemem „śmieciowym”.

Ważnym elementem stanowiącym o skuteczności systemu gospodarowania odpadami jest ilość wysegregowanych odpadów, w szczególności papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła. Jest to istotne przede wszystkim z tego względu, że zgodnie z art. 3b ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, gminy są obowiązane osiągnąć do dnia 31 grudnia 2020 r. poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia ww. frakcji odpadów komunalnych w wysokości co najmniej 50% wagowo. Analizę masową i procentową wytwarzanych i odbieranych odpadów zbieranych selektywnie (papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła) oraz osiągnięte poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użycia tych odpadów przedstawiono w poniższej tabeli.

Lp	Rodzaj danych	2012 rok	2013 rok	2014 rok	2015 rok
1	Liczba osób zameldowanych/ od 2015 r. liczba osób faktycznie zamieszkujących	16 733	16 586	16 550	14 905
2	Wskaźnik wytwarzania odpadów wg GUS	0,336	0,334	0,341	0,338
3	Udział odpadów segregowanych w strumieniu wszystkich odpadów wg GUS	32,40	32,40	32,40	32,40
4	Ilość odpadów segregowanych wytworzonych na terenie gminy	1 821,62	1 794,87	1 828,51	1 632,28
5	Ilość zebranych odpadów	337,10	396,40	466,44	602,53
6	% zebranych odpadów z terenu gminy (stosunek ilości odpadów zebranych do wytworzonych)	18,51%	22,09%	25,51%	36,91%
7	Ilość odpadów przekazanych do odzysku [Mg]	382,50	341,30	299,14	357,13
8	% odpadów przekazanych do odzysku w stosunku do odpadów zebranych (jakość surowca)	113,47	86,10	64,13	59,27
9	Poziom odzysku wymagany przepisami	10,00%	12,00%	14,00%	16,00%
10	Poziom odzysku osiągnięty	17,98%	19,02%	16,36%	21,88%

Z przedstawionej wyżej tabeli wynika, że na terenie Gminy Radzionków zebrano w 2015 r. ponad 36 % wytworzonych odpadów segregowanych ze szkła, tworzyw sztucznych, papieru i tektury oraz metali. Jednakże, zebrany surowiec w dużej części był złej jakości i nie nadawał się do recyklingu, ponownego użycia bądź odzysku. Zebrano 602,53 tony tych odpadów, a przekazano do recyklingu zaledwie 59% tej masy. Zaznaczyć należy, iż w masie tej znajdowały się również odpady zebrane w Gminnym Punkcie Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych oraz odpady wysortowane na sortowni.

Należy zwrócić uwagę, że określony Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 29 maja 2012 roku poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów z papieru, metali, tworzyw sztucznych oraz szkła dla roku 2015 to 16%, natomiast dla roku 2016 - 18%. W związku z tym zagadnienie wymaga przeanalizowania i przeprowadzenia natychmiastowych działań w zakresie polepszenia jakości odbieranych surowców wtórnych.

Aby zachęcić mieszkańców do segregacji odpadów Gmina organizowała w 2015 roku akcję edukacyjno-informacyjną m.in. poprzez:

- umieszczanie artykułów na stronie www.radzionkow.pl/ekologia oraz w Kurierze Radzionkowskim,
- rozdysponowywanie właścicielom nieruchomości w okresach półrocznych szczegółowego harmonogramu odbioru odpadów z nieruchomości w tym odpadów zbieranych selektywnie (papier, szkło, tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe, metale, odpady wielkogabarytowe i wielkogabarytowy zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, odpady zielone),
- rozdysponowywanie właścicielom nieruchomości ulotek oraz broszur promujących punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych,
- przeprowadzenie akcji edukacyjno-informacyjnej polegającej na dostarczaniu właścicielom nieruchomości upomnień bądź ulotek z podziękowaniami, w zależności od stopnia zaangażowania się mieszkańców danej nieruchomości do obowiązujących zasad segregacji odpadów.

Akcje edukacyjne należy w przyszłości intensyfikować, w szczególności w zakresie wiedzy i świadomości mieszkańców gminy o tym, jak ważne jest zaangażowanie w prawidłowo przeprowadzaną segregację każdego mieszkańca oraz o tym, że segregować się powinno nie tylko ze względu na wymiar finansowy.

Gminy mają również obowiązek osiągnięcia do dnia 31 grudnia 2020 r. poziomu recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych stanowiących odpady komunalne w wysokości co najmniej 70% wagowo. Średnie poziomy wyznaczone dla roku 2012, 2013, 2014 i 2015 to odpowiednio 30%, 36%, 38% i 40%. W Gminie Radzionków w ww. latach osiągnięto poziom 100%.

8. Ilości zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania, odbieranych z terenu gminy

Zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości są zobowiązane do przekazywania zmieszanych odpadów komunalnych i odpadów zielonych do regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych. Natomiast w przypadku, gdy regionalna instalacja ulegnie awarii lub nie może przyjmować odpadów z innych przyczyn, wówczas odpady winny być przekazane do instalacji przewidzianych do zastępczej obsługi.

Ilości faktycznie odebranych zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych na terenie Gminy Radzionków w latach 2012 - 2015:

L.p.	Kod odpadu zgodnie z katalogiem odpadów	Rodzaj odpadu	Ilość odpadów w 2012 roku [Mg]	Ilość odpadów w 2013 roku [Mg]	Ilość odpadów w 2014 roku [Mg]	Ilość odpadów w 2015 roku [Mg]
1.	20 02 01	Odpady biodegradowalne	20,40	61,40	114,06	197,90
2.	20 03 01	Niesegregowane odpady komunalne	3 011,00	3 694,30	3 823,60	3206,80

3.	19 12 12	Inne odpady (w tym zmieszane substancje i przedmioty) z mechanicznej obróbki odpadów inne niż wymienione w 19 12 11	13,00	1 239,90	2 102,60	2262,37
----	----------	---	-------	----------	----------	---------

Przedmiotowe odpady w 2015 roku zostały poddane następującym procesom:

L.p.	Kod odpadu zgodnie z katalogiem odpadów	Ilości odpadów w 2015 roku [Mg]	Odpady poddane unieszkodliwieniu [%]	Odpady poddane odzyskowi [%]
1.	20 02 01	197,90	-	100% poprzez kompostowanie R3
2.	20 03 01	3206,80	-	100% poprzez metodę R12*
3.	19 12 12	2262,37	20,6% poprzez składowanie	28,4% poprzez kompostowanie R3 51% poprzez metodę R12*

* proces odzysku R12 to zgodnie z załącznikiem nr 1 do ustawy o odpadach wymiana odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R1-R11 (jeżeli nie istnieje inny właściwy kod R, może to obejmować procesy wstępne poprzedzające przetwarzanie wstępne odpadów, jak np. demontaż, sortowanie, kruszenie, zagęszczanie, granulację, suszenie, rozdrabnianie, kondycjonowanie, przepakowywanie, separację, tworzenie mieszanek lub mieszanie przed poddaniem któremukolwiek z procesów wymienionych w poz. R1-R11)

Zgodnie z art. 3c ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach Gminy są obowiązane ograniczyć masę odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania do dnia 16 lipca 2013 r. - do nie więcej niż 50 % wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r. Natomiast do dnia 16 lipca 2020 r. - do nie więcej niż 35%. Poziomy te zostały przez Gminę Radzionków osiągnięte i wyniosły:

- 2012 rok - 1,68%,
- 2013 rok - 3,02%,
- 2014 rok - 0%,
- 2015 rok - 0 %.

Przed wejściem nowego systemu gospodarki odpadami komunalnymi Gmina Radzionków organizowała zbiórkę odpadów zielonych od mieszkańców (tylko liści w okresie jesienno-wiosennym). Odpady zielone typu trawa były często porzucane w mniej zaludnionych częściach miasta lub w rowach przydrożnych tworząc dzikie wysypiska.

W okresie tym koszt odbioru odpadów zależał od pojemności pojemnika, a dodatkowe worki z trawą generowały konieczność poniesienia dodatkowych opłat. Natomiast w nowym systemie gospodarowania odpadami komunalnymi, który zaczął obowiązywać od 1 lipca 2013 r. ilość odbieranych odpadów nie jest limitowana. Ilość zebranych odpadów zielonych systematycznie wzrasta – 2012 r. to 20,40 Mg, 2013 r. 61,40 Mg, 2014 r. 114,06, natomiast 2015 r. to już 197,90 Mg.

9. Podsumowanie

Ilość odpadów odbieranych z terenu Gminy Radzionków znacząco wzrosła od czasu wejścia w życie nowego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, co wskazuje na uszczelnianie się systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Łącznie w 2015 r. zebranych zostało 4 722,71 Mg odpadów komunalnych, w tym 3 206,80 Mg niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, które poddano procesowi odzysku oraz ponad 197,90 Mg odpadów zielonych, które w całości zagospodarowano w procesie kompostowania.

W roku 2015 osiągnięto wymagany poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania. Tak jak przypuszczano ilość odpadów zielonych kolejny raz wzrosła z 114,06 Mg w roku 2014 do ponad 197,90 Mg w roku 2015.

W Gminie Radzionków wzrasta masa odbieranych odpadów zbieranych selektywnie takich jak papier, szkło, tworzywa sztuczne i metale. Jednak widać, że zbierany surowiec w dużej części jest złej jakości – zebrano 602,53 tony odpadów, a przekazano do recyklingu zaledwie 59% tej masy. W tym zakresie

konieczna będzie w najbliższym czasie intensyfikacja działań edukacyjnych skierowanych do mieszkańców gminy.

Niemniej jednak osiągnięty przez gminę w analizowanym 2015 r. roku poziom odzysku spełnił wymaganą przepisami prawa normę.

Jeśli chodzi o poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych stanowiących odpady komunalne, to w 2015 roku osiągnięto poziom 100% (minimum to 40%).

Poniesione koszty związane z odbiorem i zagospodarowaniem odpadów w stosunku do roku 2014 znacząco wzrosły. Wzrost ten jest następstwem rozstrzygnięcia przetargu na odbiór i zagospodarowanie odpadów z terenu gminy na lata 2015 – 2016 (zaoferowane przez wyłonionego w przetargu Wykonawcę stawki, znacząco wzrosły w stosunku do tych zaoferowanych przy pierwszym przetargu).

Podwyższenie kosztów przyczyniło się do podniesienia jakości świadczonych usług (brak konieczności nakładania kar na Wykonawcę, szybsze egzekwowanie reklamacji, poprawa komunikacji oraz współpracy), jednakże nie przełożyło się to znacząco na osiągnięcie wyższego poziomu recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku takich frakcji odpadów jak: papier, metal, tworzywa sztuczne i szkło. Zaznaczyć tutaj należy, że poziomy te w najbliższych latach drastycznie wzrastają (2016 r. - 18%, 2017 r. - 20%, 2018 r. - 30%, 2019 r. - 40%, 2020 - 50%).

Wprawdzie w 2015 r. osiągnięto większy poziom odzysku i recyklingu tych odpadów w stosunku do roku poprzedniego, jednakże głównym tego powodem było podstawienie innych danych do wzoru na jego wyliczenie (obliczeń dokonano z wykorzystaniem liczby faktycznie zamieszkujących osób na terenie gminy, a nie jak w latach ubiegłych osób zameldowanych).

Dokładniejszą ocenę skuteczności systemu, w tym wpływ wysokości kosztów na efektywność systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w Gminie Radzionków będzie można uzyskać w perspektywie kilku następnych lat.

Opracował:

Adam Piontek
Podinspektor w Referacie Ochrony Środowiska

Sprawdziła:

Zuzanna Szadkowska
Kierownik Referatu Ochrony Środowiska

Zaakceptował:

ZASTĘPCA BURMISTRZA

Bernard Skibiński
Zastępca Burmistrza Miasta Radzionków

Zatwierdził:

BURMISTRZ

Gabriel Tobor
Burmistrz Miasta Radzionków